

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foale politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe an an 16 coroane
Pe o jumătate de an 8 coroane
Pe un pătrar de an 4 coroane
Abonamentele se fac la Administrația foii.

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12
(lângă poștă)

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foia Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit primadată 60 bani, a doua-oară
50 bani, a treia-oară 40 bani.

Armata română

Înaintează triumfătoare spre mlaștile Tisei, eliberând zilnic suflete năcăjite și asuprite de sute de ani sub stăpânirea barbară a Ungurilor.

În fiecare zi comunicatele oficiale ne aduc noi știri, cari ne umplu sufletul de bucurie.

Cucerirea întregului pământ românesc ne-a costat însă și ne mai costă mult sânge românesc. Dar aducem și aceste ultime jertfe, fiind convinși de sfânta dreptate, care e pe partea noastră.

Cu toate acestea, Ungurii nu se pot împăca cu ideea, că a trecut vremea de-a mai stăpâni neamurile străine lor. Așa fiind nu ne rămâne altceva, decât să-i silim cu arma a recunoaște acest adevăr și credeu al întregii lumi culte.

De aceea, frați români, să ascultăm cu toții de vechii noștri conducători, cari de zăci de ani luptă pentru dreptate pe seama poporului românesc.

Să suportăm fără murmur și greutățile din urmă, ca: noua mobilizare, recvirările de bucate, vite sau haine, fiindcă lucruri mari nu se pot ajunge fără jertfe.

Să nu dăm crezământ prorocilor mincinoși, cari în timpul din urmă au aruncat în lume câte idei scriștite.

Adevărat bine îți vrea ție, frate române, numai acela care e sânge din sângele tău, numai acela care e din neamul tău. Deci, nu da crezământ la orice pripășit. Aceștia vreau numai să ne pună o cursă, ca apoi din nou să ajungem sub stăpânirea Ungurilor.

Prin urmare, vă sfătuim cu toată dragostea inimei noastre: Ascultați peste tot locul de căpeteniile puse la conducere, fie la miliție sau la oficiile civile, iar atunci nu există putere lumească, care să mai despartă neamul românesc.

Opt ore de lucru la zi.

Însemnări dela o consfătuire ținută la
Resortul Afacerilor Industriale în Sibiu.

Pe ziua de 24 Aprilie, șeful Resortului Afacerilor Industriale în Consiliul dirigent, dl Jumanca, a conchemat o consfătuire, în care să se discute asupra introducerii timpului de 8 ore de lucru la zi în fabrici și ateliere industriale.

Această invitație a surprins pe mulți, fiindcă de 1 Maiu, pe când se plănuise introducerea de 8 ore de lucru, ne mai despartau numai câteva zile. Pe de altă parte în a doua jumătate a lunii Aprilie se lansase știrile în gazetele zilnice locale, — mai întâi în cele streine, — că Consiliul dirigent cu 1 Maiu va introduce, așa zicând oficios, cu dela sine putere, pe baza vre-unui ordin, 8 ore de lucru la zi.

Se întreba deci lumea invitată la consfătuire: Ei, ce este? A hotărât deja Consiliul Dirigent în cauză, iar pe noi ne cheamă numai să ne aducă la cunoștință? Ori vrea totuși să ne cunoască înainte părerea, de câte eventual să se țină cont?

În felul acesta cugetau industriașii și meseriașii sibieni, când au primit invitația și s-au prezentat la consfătuire, la care a fost invitat și un mare număr al reprezentanților tuturor muncitorilor din loc, fără deosebire de naționalitate.

Consfătuirea (ancheta) a fost condusă de dl Jumanca, șeful resortului industrial, care în vorbirea de deschidere a schițat pe scurt scopul întrunirii. Din cele spuse s'a văzut, că dl Jumanca e cu trup și suflet pentru această schimbare, fără a ținea mult cont de jertfele ce trebuiesc aduse din partea industriei noastre încă în fașie.

După vorbirea de deschidere a urmat la cuvânt un reprezentant al

industriașilor, apoi altul de-al muncitorilor și așa mai departe, aducându-se mereu motive pentru și contra introducerii de 8 ore de lucru, așa iute.

Din partea tuturor s'a recunoscut, că, în general luat, micșorarea timpului de lucru ar fi de dorit. Dar pe când aceasta se motiva din partea muncitorimei cu cruțarea sănătății și dorința de a avea mai mult timp liber pentru alte îndeletniciri, — din partea industriașilor se spunea, că micșorarea orelor de lucru scumpesc mărfurile, îngreunează dezvoltarea industriei și o să ne slăbească puterea de concurență față de mărfurile ce se vor aduce din streinătate.

Întreaga discuție s'a purtat într-un mod foarte serios. Doar vr'o doi reprezentanți ai muncitorimei s'au folosit de niște expresii prea vehemente, cari numai la loc n'au fost, fiindcă aci n'a fost o adunare de partid, ci o anchetă constatătoare din diferite persoane.

Faptul, că industriașii și meseriașii prezenți n'au fost în principiu (peste tot) contra micșorării orelor de lucru, a trebuit să facă o bună impresie asupra tuturor (eu cred, că și asupra muncitorimii).

Nu tot așa s'a putut observa, că muncitorimea înțelege sau vrea să înțeleagă diferitele greutăți, cu care are să lupte industria unei țări abia acum la începutul dezvoltării ei.

Iar aceasta m'a surprins foarte tare, din care cauză în unele rânduri îmi venea să părăsesc sala, decum să mai încerc doar a convingere pe aceia, cari peste tot nu vreau să se lase convinși asupra unei idei fixe, ce și-au luat-o înainte sau au primit-o după tovarăși de luptă din alte țări...

Ei uită, să vede, sau nu știu, că în țările industriale sunt atâtea școli pregătitoare pentru băieți, calfe și tinerii măestri, iar cultura acestor oameni încă e superioară nouă, prin urmare acolo se lucrează în 8 ore cât la noi poate în 12 ore nu se face. De aci urmează ieftinirea producției și puterea de concurență.

Toate aceste trepte trebuie să le urcăm și noi, sau măcar să se facă un început mai bun în această direcție, altcum micșorarea orelor de lucru ne duce numai la ruină pe terenul industrial.

Asta din următoarele motive: industria noastră va lucra mai scump ca cea străină, care ne va concura la noi acasă. În urma acestor împrejurări industria noastră nu se va putea întări în vecii vecilor.

Ba da, ne-am putea întări, dacă statul ar putea ușor să ne ridice ziduri chinezești în forma unor vămuri mari pe articlii industriali veniți din străinătate. (Acele vămuri le plătesc apoi consumenții).

Cine a urmărit însă mai de aproape politica vamală în timpul din urmă, sau marile discuții din anii 1904-1905, când s'au încheiat convențiile vamale, cari în anul 1918 au expirat aproape între toate statele europene, — după pace se vor încheia altele, — acela va trebui să recunoască, că singur cu ajutorul tarifelor vamale încă nu se poate pune în picioare o industrie. Deci trebuie să lucrăm și noi din greu, mult și bine.

De aceea, în urma celor auzite în ancheta dela 25 Aprilie observ următoarele:

1. Domnii, cari în urma hotărârilor dela Alba-Iulia au ajuns în Resortul Afacerilor Industriale se facă mai puțină politică de partid, dar în schimb mai multă politică industrială-națională.

2. Să insufle muncitorimei noastre (multă-puțină câtă este) și idei de umanitate, libertate, plată bună etc., dar nu mai puțin să îndemne pe fiecare la muncă pozitivă cât mai multă, iar atunci fiecare va ajunge la fericire. În România Mare e destul teren de validitate pentru orice om harnic.

Se va urma în felul acesta, atunci cooperarea muncitorimei la conducerea treburilor țării va aduce mult bine neamului. La din contră numai se încurcă itele, fiindcă viața economică a unui stat nu se poate aranja după cutare sau cutare dogmă socialistă, ci trebuie ținut cont de

stările și legăturile în cari trăim cu alte state din jurul nostru.

Deci, mai multă politică reală și mai puțină dogmă socialistă, chiar și azi în haosul bolșevic, care încă nu-i permis să ne inspire frică, fiindcă curentul bolșevic mai curând sau mai târziu se va da de mal, ca ori și ce pornire bolnavă și fără rost.

Ancheta susnumită s'a sfârșit fără a lua hotărâre în cauza micșorării orelor de lucru. Iar Consiliul Dirigent până în prezent n'a dat nici un ordin. Să așteptăm deci măcar până când vom vedea ce au făcut statele mari industriale în cauza micșorării orelor de lucru, apoi să hotărâm și noi, ce e de făcut pentru țara noastră.

În decursul desbaterii s'a atacat din partea unora și industria mică, care n'ar mai avea dreptul de existență, ci în locul ei să se desvolte mai bine industria mare. Însuși dl șef de resort a vorbit în acest înțeles.

S'au atacat și măiestrii, că ar ținea prea mulți ucenici.

Asupra acestora, cum și asupra altor împrejurări, voi reveni ocazional. În cadrul acestui articol nu mă pot estinde asupra la toate.

Dela consfătuire am plecat cu convingerea, că aci se face mai multă politică de partid (socialistă), decât politică economică-națională. Iar aceasta e în paguba neamului. O pildă: Încă nu cunosc caz, ca șeful responsabil al unui resort de industrie (în orice stat) să fie contra sprijinirii industriei mici. Toți recunosc, că aceasta trebuie sprijinită (ca să se poată ridica și întări) față de marele capital cosmopolit. La noi se lanzează idei contrare.

De ce? Asta va trebui să ne-o spună la vreme Consiliul Dirigent. Tot așa va trebui să ne lămurească: Cine conduce și cu ce principii (idei) se conduce Resortul Afacerilor Industriale?
Nicolae Bratu.

Înaintarea armatei române.

Până unde a ajuns armata română? — Cum a fost cucerită Oradea mare? — Dobrișinul și Careii mari primesc cu bucurie armata eliberatoare. — Funcționarii maghiari depun jurământul de credință față de Regele Ferdinand. — Puterea bolșevicilor e înfrântă. — Ministrii nostri în ținuturile ocupate. — Ținuta soldaților români. — Prisioneri și pradă de războiu. — Patrurile române s'au întâlnit cu cele Ceho-slovace.

Roșiorii români au ajuns să-și poată adăpa caii în desul pomenit râu, granița visurilor noastre, în bătrâna Tisa. După ce dușmanul în zilele de 26 și 27 Aprilie a fost scos din întăriturile lui săpate spre apus dela Dobrișin, au fost împrăștiți pe întreg frontul, așa ca trupele române nu le-au mai dat pardon, până ce nu i-au aruncat peste Tisa.

În luptele acestea de apărare numai regimentele săcuiești au pus rezistența Românilor. Regimentele bolșevicilor, numite „gardele roșii” și cari se compun din unguri, nemți ruși și femei, adunați pentru bani din orașe, la prima bubuitură de tun umplu pământul, împrăștiindu-se ca potârnichele. Căci bolșevicul așa e, luptă pentru bani, pentru a jăfui bunul omului de omenie, pentru a-i necinși fata și femeia, iar când e vorba de-a sta în fața baionetei, fuge, căci și pe el flustură pielea unde ajunge oțelul.

Că oprise-va armata română la Tisa, sau că va merge mai departe, asta astăzi nu se poate spune. Mulți dintre unguri cer și roagă pe cei din fruntea armatei române, ca să meargă

înainte până la Budapesta, să o scape din mâinile bolșevicilor. Spre acest scop Maghiarii din teritoriile ocupate, precum și mulți prizonieri unguri, au cerut să fie primiți a lupta contra bolșevicilor, alături de Români.

Cererea lor nu a fost împlinită, deoarece Românii vreau singuri să arete ce pot și la ce sunt în stare să facă, când e vorba de a curăți țara de dușman. Deci azi nu se mai cântă jalnica cântare:

Dela Nistru pân' la Tisa
Tot Românul plânsu-mi sa,
Că nu mai poate străbate
De atâta straiătate.

Azi se schimbă cântecul de jale
în cântec de război care zice:

Dela Nistru pân' la Tisa
De tot omul spusu-mi sa...
Că dușmanii fug că vântul,
Spăriați, mâncând pământul...
Iar în urma lor țesorii,
Ardelenii, vânătorii,
Merg cântând cu veselie:
„Așa i Românul în bătălie“

Cum a fost cucerită Oradea mare.

Apropiindu-se Românii de Oradea mare, conducătorii bolșevicilor sau adunat în casa orașului, ca să țină sfat cum să apere orașul. În vremea aceea, bubuitul tunurilor românești se auzea tot mai aproape, tot mai înspăimântător suna glasul lor, aducător de moarte. Soldații armatei roșii, așezați afară din oraș, ca să-l apere, nu au curajul să aștepte baioneta dorobanțului, ci o iau la fugă în oraș, punându-se pe jaf și pradă. Soldații săcui, văzând aceasta, se năciera cu ei, încingându-se o luptă în toată forma între bolșevici și săcui. Locuitorii nu îndrăzneau să iese și pe stradă.

Întreg orașul era cuprins de o groază chinuitoare.

Se lăstea vestea, că Românii sunt în marginea orașului. Bolșevicii o iau la fugă cu conducători cu tot. Conducerea orașului o ia în mână ofițerii cei vechi, iar poliștii țin ordinea.

De-odată apar roșiorii români pe străzile orașului, iar în urma lor viteazul general Moșoiu în automobil. Lumea adunată îl aplaudă, aruncă fiori în calea lui. Capii orașului îi îmbie pâine și sare, semnul supunerii.

Se țin vorbiri de laudă și mulțumită, că i au scăpat din ghiarele bolșevicilor cari au fost răsturnat totmersul bun al orașului.

Întrând și grosul armatei în oraș, toți ungurii se miră de disciplina de fer a ostașului român.

Generalul Moșoiu răspunzând vorbitorilor a zis între altele: „Deși am ocupat acest oraș și aceste ținuturi cu armele, totuși, noi Românii, credincioși sentimentelor și idealurilor noastre, vă întindem la toți mâna de frate, îndemnându-vă să deveniți credincioși ai Marelui nostru Rege, salvatorul Neamului nostru“.

La auzul acestor cuvinte toți ascultătorii, fără deosebire de limbă, au izbucnit în strigăte de: Trăiască Regele Ferdinand.

Dobriținul și Careii mari.

Dobriținul, puternicul oraș cu 100 de mii locuitori curați Maghiari, a primit armata română cu o bucurie mare. Inași Episcopul Balthazar a eșit întru întâmpinarea armatei, asigurându-o de purtare păcnică a locuitorilor.

În Careii mari asemenea s'a făcut o primire stăluțită ostașilor români, cari sunt încunjuțați de locuitori cu cinste și cuviință.

E de însemnat, că în aceste două orașe locuiesc mulți țărani, cari avându-și moșioarele loa, nu pot să se împace cu ideile scrințite ale bolșevicilor, că adecă pământul să fie lucrat de ei, dar rodul, bucatele, să fie toate ale statului, ca să se sature toți derbedeii, cari nu vreau să muncească. De aceea ei s'au bucurat mai mult de armata română, care aduce pace și liniște, decât de bandele roșii, cari ziceau, că din tot oul și ei au parte.

Funcționarii maghiari depun jurământul de credință.

Învițați ca se depună jurământul de credință, funcționarii maghiari din Oradea mare nu au întârziat. Au depus jurământul, că vor fi supuși credincioși Regelui și legilor României mari.

Puterca bolșevicilor e înfrântă.

Vestea dusă de refugiați și de soldații roșii fugiți din front, a pus pe gânduri întreaga ceată bolșevicilor din Budapesta. Kun Bela și soții s'au convins, că gardele roșii, cari s'au înrolat numai de dragul jafului și al destrăbălării, nu sunt în stare să oprească pasul de fer al oastei române.

În Budapesta au fost lupte mari între trupele fugite din front și cele rămase acasă. Câteva străde au fost adevărat câmp de luptă. Poliștii au luat în apărare pe cei refugiați dinaintea dorobanților.

Se pare, că guvernul comunist, care își trăiește zilele sprijinit de pedepsele și teroarea cea mai mare e pe cale de a se duce cu platele. El vorbea de formarea unui guvern în frunte cu socialistul Kunfi. Așa spun ultimele știri.

Ministrii nostri în ținuturile eliberate.

Dl ministru-președinte Iuliu Maniu, cel mai iubit Român din zilele noastre, la a cărui elenare au alergat sutele de mii de ostași sub steag, însoțit de Dr. Boila, ministru de comunicație, s'a dus să-și vadă flăcăii în Front. În 25 Aprilie ajungând în Dej, i-s'a făcut o primire trumoașă din partea Românilor scăpați din frica și groaza morții.

Dl Maniu cu aceasta ocaziune a mulțumit generalului Moșoiu în următoarele cuvinte:

Domnule General! Am sosit pe front să vă aduc bucuria cea mare, ce am simțit-o noi Consiliul Dirigent și întreg poporul, în urma strălucitelor fapte de arme ce ați săvârșit.

Victoria D-Voastră față de unguri, pe lângă însemnătatea ei ca victorie militară, care va rămânea neștearsă în istoria poporului nostru, are și o altă însemnătate morală. Până acum Ungurii au susținut, că dacă au fost învinși în acest războiu, au fost învinși de Europa întreagă, nu de armata română, care nici n'ar fi îndrăznit să se bată cu ei. D-Voastră, D-le General, ați dovedit lumii întregi, că chiar atunci, când armata română luptă numai cu o singură mână, cealaltă mână fiind întrebuințată pe alt front, ea a putut zdrobi armata ungurească. Atunci când va avea amândouă mâinile libere, atunci ea e în stare să lupte cu zeci de armate, mai superioare ca a poporului unguresc.

Recunoștința întregului popor față de D-Voastră, viteazul conducător al armatei glorioase, de care nu pot să vă arăt prin cuvinte. D-Voastră, D-le General, veți rămânea veșnic scris în istorie printre cei mai mari eroi ai neamului nostru.

Au mai vorbit Dr. Mihali prefectul județului și alții. De aci dom-

nul Maniu a plecat cu generalul Moșoiu la Careii mari și pe întreg frontul.

Pentru a lua imperiul, adecă a înstăpâni administrația românească în locurile ocupate, au mai plecat din Sibiu Dr. Suciu, secretarul general al treburilor din lăuntru, cu mai mulți slujbași pe cari să-i așese în locurile goale-

Prisioneri și pradă de războiu.

Pe malul stâng al Tisei, dușmanul a încercat să oprească coloanele armatei române, dar fără rezultat. Ai noștri au prins în aceste lupte 4320 soldați, 395 ofițeri. Am ajuns în stăpânirea alor 3 tunuri mari, de 80 milimetri, 16 de cele de 100 milimetri, 26 mitraliere, 1250 arme, 25 baionete, haine, muniții și alte lucruri de războiu.

Din toate acestea să vede, că lovitura dată de armata noastră a fost atât de puternică, încât dușmanul s'a retras aruncându-și armele și muniția.

Patrurile române s'au întâlnit cu cele ceho-slovace.

Comunicatul oficial din 30 Aprilie ne vestește, că patrurile noastre de călăreți s'au întâlnit cu patrurile ceho-slovacilor, cari au înaintat din Ungaria de mieznoapte spre Budapesta.

Întâlnirea aceasta e de mare însemnatate, având acum legătură între ele, lanțul de fer se va strânge în cerc tot mai mic în jurul bolșevicilor, cari cu greu vor mai putea scăpa din el.

Ținuta soldaților români.

Curajul, cu care s'a acunat în luptă soldatul român, pentru eliberarea fraților lor, a fost atât de mare, că a băgat spaimă în armata dușmană și groază de a nu-i mai putea pune rezistență.

Ochii lumii sunt azi ațintiți iar asupra ostașilor noștri, precum mai erau numai pe vremea când s'a scris în istorie satele Mărăști și Mărășești. Moțul, cel care umbla odată 'n țară cu cercuri și cu ciubară, s'a prins de mână cu fratele său din Moldova și Muntenia, și arătând lumii, că e viță de Roman, sămânată de Traian, au măturat tot răul dela Ciucea până la Tisa în vreme de 14 zile.

Pe unde trec acești copii, duc ordinea și disciplina. Curajul și ținuta lor o admiră străinii, cari acum pentru întâia oară văd soldat român. Toată lauda și recunoștința neamului o au invrednicit acești eroi, în zilele acestea grele.

Dela frați pentru frați.

— În ziarul francez din Paris «Figaro», dl Robert de Fiers, scrie foarte frumos despre România. Marele scriitor e unul dintre cei mai buni prieteni ai României.

— Soldaților din Lagărul de Căian-
tină din Brașov li s'au împărțit din partea
femeilor române ouă roșii și alte daruri în
ziua de Paști. Soldații aceștia sunt prizo-
nieri înțorși din Germania.

— La Cluj se vor aduna în 14 Maiu
preoții români gr. cat. în congres pentru
a se sfătui asupra treburilor bisericești.

— Învingerile armatei române a pus
în mișcare toată suflarea românească. Pre-
tutindenea se țin adunări aducându-se laudă
și mulțumită ercilor din front. Noi am dori
se vedem și mai multe daruri în haine,
mâncare și altele.

— Lloyd George a asigurat guvernul
român, că Anglia va sprijini din toate pu-
terile pe România în luptele ei.

— Fostul ziarist din armata română
Metsxa-Dora a fost degradat de rangul de
ofițer, pentru că a trecut la dușman de
bună voie. Pe lângă degradare mai are să
suferă și o grea pedeapsă. Rușine să-i fie!

— În lipsa sămânților de legume,
ministerul domeniilor din vechiul Regat a
cumpărat din străinătate sămințe, pe cari
le-au vândut locuitorilor. La noi, din lipsa
acestor sămințe, multe grădini vor rămânea
nesămănite. Și e mare pagubă...

— La porunca lui Kun Bela, mama
și verișoarele Dnei Maniu, au fost internate
în Budapesta.

— În Paris se țin din partea unor
învățați francezi mai multe prelegeri despre
România.

Ungurii ș'adună toate puterile.

Prinzându-se o telegramă—trimisă
de guvernul din Budapesta pe telegra-
ful fără fir,—s'a putut afla că Ungurii
cheamă sub arme toate rezervele. Ei
ar fi hotărât, că vor purta lupta în con-
tra Românilor, Cehilor și Slavilor dela
miazăzi, până la cel din urmă om.

De cumva nu-și vor fi schimbat
planul după bătăia ce-au mâncat-o în
zilele acestea, oredem că și-l vor schim-
ba când vom mai chema și la noi câteva
contingente.

Deaceea sus, fraților, să ne apărăm
țara și moșia românească de barbari.

Durerea noastră și durerea lor.

Pe Câmpul Libertății, lângă Blaj, era
împlântat în pământ un stâlp de piatră, bo-
tezat Peatra Libertății. A fost ridicat acest
semn mut și nevinovat, în amintirea adunării
celor 40 de mii de Români, strânși acolo
în anul 1848, pentru a cere libertate și
pentru Românii iobagi. De-asupra Blajului,
în dealul viilor, o simplă cruce purta nu-
mele Crucea lui Iancu, vătavul adunării de
pe Câmpia Libertății.

Într-o noapte întuncoasă mâni spur-
cate au pus dinamită acestor nevinovate
semne, aruncându-le lărmături în aer. La
vestea dureroasă Românii au plâns, iar
Ungurii râdeau mulțumiți de isprava rău-
făcătorilor.

Pentru ochii lumii, la cererea noastră,
s'a început cercetarea și urmărirea celor
vinovați, dar cu așa „lasă-mă să te las“;
căci poate înșiși tâlharii făceau pe poliș-
tii. N'au fost prinși, pentru că nu erau proști,
ca să se prindă ei pe ei.

Scumpele noastre cruci au rămas
puzderii, dar în locul lor noi am înălțat
altele mai durabile, în sufletele noastre.
Pe pământul scump al Ardealului, Maghia-
rii încă au ridicat semne mari și tari, întru
pomenirea faptelor însemnate pentru ei.

Noi am ridicat cruce, semnul durerii
și a suferințelor. Ei statui de bronz și fer
Apărătorii Carpaților și l'au învecinicit
pe Rákoczy, Kossuth, Bem și pe Árpád
între noi!

Semnele ridicate de ei, între noi nu
erau izvorul de unde să te adăpi cu dragos-
tea de neam și țară, ci erau pentru noi
semnele de spaimă, de foc și prăpăd. Ridi-
cat-au statui între noi, nu să ne atragă,
să ne înfrățească unii pe alții, ci să ne
înfrice, să bage groază în noi, că iată
aceștia sunt dumnezeii voștri, cari vă vor
pedepsi dacă îndrăzniți se mai suflați ro-
mânește.

Spânzurațiile aveau același înțeles
pentru noi ca și statuele ridicate de ei.

Și-acum rând pe rând, azi unul, mâine
altul, dispar (pier) aceste semne amenință-
toare, trecând și ele la viața cea vecinică.

Ungurii cuminți n'au motivul de-a
plânge după ele. Adevăraților bărbați mari
și vrednici de o atare cinste pot să ridice

chipuri pe pământul nostru, atunci când
acei bărbați n'au sămănat ură între oameni.

Durerea lor, deci, nu se poate ase-
măna cu durerea noastră. Crucii i-se închi-
nă o lume, dar lui Bem numai o mână
de oameni, și aceia ridice i templu la ei
acasă.

Delegația ziaristilor aliați la Sibiu.

În 25 Aprilie a sosit la Sibiu, venind
dela Paris, o delegație de ziaristi: 3 fran-
cezi, un italian și un american. Delegația
aceasta este condusă de cunoscutul nostru
compatriot Dr. G. Moroianu și a venit aci
ca să cunoască starea economică, financiară
și politică a poporului român din Transilvania.

Din delegație au făcut parte dâni:
profesorul Dr. Magnan, director la „Ecole
des Hautes Etudes“ (pentru ziarul francez
„Le Petit Parisien“); Emil Henrlon, redac-
tor la „Le Temps“; dottore E. Vercesi,
(pentru foile italiene „Secolo“ din Milano,
„Giornale d'Italia“, „Corriere d'Italia“ și
pentru „La Nation Belge“); Lloyd Allen
dela sindicatul de presă „Union“ din Sta-
tele Unite și Becot, redactor la agenția
„Rado“.

În ziua sosirii, seara, Biroul presei a
dat o masă strălucită în onoarea distinșilor
oaspeți. Au fost de față domnul și doamna
Moroianu, dl Aurel Vlad înlocuind pe dl
Iuliu Maniu, care lipsea din Sibiu, dl An-
drei Barseanu, președintele Asociațiunii, dom-
nii secretari generali dela toate resorturile
și reprezentanții tuturor ziarelor românești
din Sibiu: domnii Dr. S. Bornemisa (Patria),
Dr. V. Hotăian (Renașterea Română) prin-
tele Voileanu (Telegraful Român), C. Pop
(Revista Economică), N. Bratu (Foaia Po-
porului), Dr. Bălan (Gazeta Poporului).
Biroul presei a fost reprezentat prin domnii:
Dr. S. Dragomir, Dr. Ludovic Clato, și
Achil Barcian.

Dl S. Dragomir a închinat în sănă-
tatea iubitorilor oaspeți. În numele acestora
a răspuns dl Dr. Magnan. Au mai vorbit
dnii Lupaș, Moroianu și Vercesi.

Ziaristii aliați au plecat din Sibiu
pentru a face o călătorie prin câteva cen-
tre însemnate ale Transilvaniei. Ei vor vi-
zita și pământul acum eliberat de sub stă-
pânirea bolșevică-maghiară și apoi vor mer-
ge și în Bănat.

FOIȘOARĂ

In așteptare.

— „Bade de cinci ani te-aștept
Și port chipul tău la piept;
Mătăni și cruci făcând,
Ziua, noaptea așteptând,
Să-mi aducă cineva
Știre dela dumniata.

...Doruri vechi, doruri pustii,
Bade pentru ce nu vii?
Unde ești? Unde te ții?
Între morți? Ori între vii?

...Dă-mi, iubitele, o știre,
Nu-mă scoate mult din fire.
Dă-mi un semn, trimite-mi veste,
Ca să știu, dacă mai este
Pentru mine drag în lume,

Zi de cântec, zi de glume!...
Căci de-atâta plâns, oftat,
Dragul meu m'am ofticit.”

— Fata plânge pe podmol,
Vântul vine'n pas domol
Și-i aruncă la picioare
O micuță albă floare.

...Ea s'apleacă, o ridică,
O miroasă, dar o frică
O cuprinde, când ia samă,
Floarea'n foi cum se destramă,
Căzând câte una, două,
În poala cu surța nouă.

...Fata stă privind uitată
Surța cu foi înflorată
Și pe fruntea ei senină
Crețe lungi subțiri s'aniină;
Iar din ochii ei de smoală
Picuri cad, grăbiți, în poală.

Petru O. Orlățanu.

Proverbe

din Povestea vorbii.
de Anton Pan.

Toată pasărea prin limba sa piere.

Vorba rea se duce ca glonțol.

Boul se leagă de coarne și omul de limbă.

Nu vorbi pe dintreg că baba chioară,
că se găsește vreunul de-ți umflă ceafa de
pumni și spatele de ciomege.

Cuvântul e ca vântul, nu se ajunge
nici cu armăsarul nici cu ogarul.

Limbă îndulcește, limbă amărăște.

Cu o lingură de miere mai multe
muște prinzi decât cu o bute de oțet.

Nu-te amesteca ca măraru în toate bucatele.

De multe ori limba ta e mai mult decât sabia.

Pentru talpa țării.

După-cum aflăm, reforma agrară (afacerea pământului) e isprăvită și nu peste multă vreme va fi publicată, așa ca să o poată ști fiecare om.

Noi, cari purtăm pe suflet o nefericită dragoste față de plugarul satelor noastre, poreclit de toți talpa țării: suntem cei dintâi, cari așteptăm cu nerăbdare deslegarea acestei afaceri de căpetenie, pentru care ne-am spus de mai multeori cuvântul. Și am fi cei dintâi, cari ne-am bucura de o deslegare cât mai norocoasă, pentru mulțumirea „talpei“, din care, până acum, prea mulți și-au făcut păpuși de lac.

Legea aceasta, se spune, că va mai fi cerută prin o sită numită „Anchetă de specialiști“, adică oameni, cari se pricep în afacerile economiei vor citi paragraf de paragraf, și vor mai cere schimbarea unor lucruri, pe cari le cred de bune.

Sperăm și așteptăm, că țărițele vor fi bine alese și reforma agrară va mulțumi talpa țării.

Păcate, cari cer pedepsire.

În Hălmagiu și împrejurime Ungurii au spurcat bisericile în modul cel mai nerușinos, bătându-și joc de toate lucrurile sfinte. Au rupt sfeșnicele, au spart icoanele și potirele, au sfârticat în bucăți odăjdiiile sfinte.

Intr-o comună soldați unguri au împușcat un câine, l-au înfășurat în sfântul patrafir și l-au aruncat într-o fântână, în chip de îngropare, poruncind să se tragă clopetele ca unui mort.

În unele locuri s'a făcut din nou stîntirea bisericilor, cu pompă și slujbe frumoase, ca la nouă zidire. Casa Domnului nu putea rămânea pângărită de oamenii fără credință și Dumnezeu, ea trebuia spălată cu darul și puterea sfintelor rugăciuni, căpătându-și iară puterea de a ierta pe toți, cari se întruiesc în ea cu evlavie, pentru a se ruga Dumnezeului nostru, care ne a ajutat să punem la fugă pe spurcătorii casei Lui.

Tablourile

cu Maiestățile Lor Regele și Regina cum și al Moștenitorului de Tron Carol

se află de vânzare la Librăria dela „Foaia Poporului“. Aceste tablouri executate foarte fin, pe un carton tare, în mărime de 72 cm. înălțime și 54 cm. lățime, sunt potrivite pentru birouri, localuri publice, școli, primării, cum și pentru decorarea la orice casă românească.

Având numai un număr restrâns de exemplare, — trimise anume dela București pentru Ardeal, — rugăm pe toți cei doritori să facă comanda cât mai grabnic.

Prețul acestor tablouri este 120 coroane pentru toate trei laolaltă, iar pentru trimiterea pe postă 5 coroane deosebit. Prețul să se trimită înainte, eventual prin bănci, deoarece cu ramburs e mai scump.

Aurul României.

Pe vremea, când Puterile centrale (Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria și Turcia) se pregăteau să atace frontul românesc cu puteri mari, pentru a ocupa și Moldova, adică pământul care mai rămase în mâinile Românilor, s'au luat la Iași toate măsurile de lipsă, că la caz, când dușmanilor le-ar eși în plin planul lor, averea statului, aurul din cassa țării, să fie din vreme pus în loc sigur.

Încă înainte de începerea luptei hotărâtoare, aceeași avere a fost dusă la Moscova, în Rusia, cu care, pe vremea aceea eram în alianță. Isbucind revoluția în Rusia, aurul n'a putut fi adus acasă la vreme.

Mai nou s'a lătit vestea, că întrașă bogăția asta a ajuns în mâinile bolșevicilor, cari au decretat-o (numit o) averea lor. Paguba ar fi fost foarte mare, dacă s'ar fi adevărit de drepte svonurile lățite în lume.

Acum se vestește, că aurul României e așezat în loc sigur și sub pază bună. El e pus sub controlul ministrului francez din Moscova și e păzit de o sută jandarmi și alți oameni încrezuți cu aceasta. Acest tezaur ar putea fi adus acasă în orice vreme, dar din cauza luptelor dela granița Basarabiei și a stărilor din Ucraina, aducerea lui întârzie.

Să se facă lumină.

Acesta e titlul unui film (pânză, pe care s'arată chipurile oamenilor mișcând ca și când ar fi vii), predat în zilele de 27 și 28 Aprilie în cinematograful Apolo din Sibiu.

Întâmplările arătate în chipuri au fost luate din viața nenorociților morboși de boale lumești. Doctorul în a cărui odaie de vizită veneau morboșii, ca un adevărat binefăcător, se silea din toate puterile lui se împedece lățirea acestui morb și să-l vindece.

A căpăta morbul este o nenorocire, zicea dânsul, — dar a-l răspândi, a înbolnăvi pe altul e o crimă (un mare păcat).

Fiind lătit acest morb, foarte tare în urma războiului, e vremea, ca el să nu mai fie ascuns, ci morbosul să alerge în grabă la medic și să-i descopere acestuia boala, ca și preotului păcatul în mărturisire.

Morburile lumești au legătură cu sângele omului, acesta bolnăvindu se, morbul trece dela tată la fiu, nepot și strănepot până la cei mai îndepărtați urmași. De multe ori nu celce e bolnav suferă durerile trupesti și chinurile sufletești, ci cei nevinovați urmași celui înbolnăvit. Nicăiri poate, nu se potrivește mai nimerit vorbele ca aici: „Tatăl mănâncă agurul, iar copiii le strepezesc dinții“. De aci se poate vedea, ce rău mare ne amenință, dacă nu vindecăm răul la vreme, până nu e târziu.

Am scris în numărul trecut, că pentru vindecarea acestui mare și greu morb, s'au deschis case de vizitare și vindecare în toate orașele mari, unde oricine e vizitat, fără cheltuială.

În Sibiu acest ambulator (așa se chiamă casa aceea, fiindcă oamenii umblă în

ea numai la vizită, capătă leacuri și îndrumări cum să le folosească) se află în Zeughofplatz numărul 5-6, în edificiul unde e cassa bolnavilor (Krankenassa), față cu casarma cea mică (Kampelkasernen) și e deschis dimineața dela 8 până la 10 și după prânz dela 5 până la 7 ore.

Să se facă lumină, adică se înțelegem ce rău mare ne amenință.

Deva se poartă bine.

Orașul Deva a primit de Paști un frumos și prețios dar, căci pe atunci toate numele ungurești ale străzilor (ulițelor) au fost schimbate cu nume românești. S'au dat străzilor nume istorice, apoi numele marilor patrioți români și numele bărbatilor cari sau distins pe terenul științei și a literaturii naționale.

Au dispărut de odată nume neaoșe ungurești, precum: Kossuth Lojos utca, Barcsay utca, Bethlen, Vörösmarthy utca și altele.

În locul lor citim nume falnice românești: Strada Regina Maria, strada Regele Ferdinand I, strada Mihai Viteazul, Avram Iancu, George Barițiu, Vasile Alexandri, Mihail Eminescu, Mihail Cogălniceanu, Simeon Barnuțiu, Șaguna, strada Plevnei, Griviței, Călugăreni, Mărășești, piața Unirii etc.

Orașul Deva ar putea servi ca pildă grăitoare și pentru alte orașe aparținătoare astăzi României Mari. Iar sașilor din Sibiu le spunem din nou, că e rușine și e batjocură la adresa noastră, că o piață de aci se mai numește și azi piața Falkenhayn.

Știri diferite.

— Fostul ministru de externe (al treburilor din afară) austro-ungar, Czernin, voind se fugă în Elveția, a fost prins și pus în temniță.

— În Ceho-Slovacia se adună aurul și argintul, care va forma tezaurul (averea) țării. Singuri locuitorii unui județ au dat de bună voie 371 kilograme de aur și 450 kilograme argint. Hei! Multe bune și frumoase am putea noi învăța dela Cehi.

— În Liga națiunilor au fost primite toate națiunile neutre, adică cari nu au luat parte în războiul acesta mare. Aceasta s'a făcut la dorința lui Vilson.

— Germania de aci încolo nu va putea ține mai mult ca 80 mli de soldați. Așa e vorba să se hotărască.

— Orașul Odesa, ocupat de bolșevici, suferă mult de foame. Din cauza aceasta bolșevicii se pare, că vor lăsa orașul și se vor retrage.

— Am scris și noi, că s'a format un guvern unguresc în Elveția, în frunte cu Andrassy, care caută prețul în Franța pentru cauza lor, dar nu prea găsesc.

— Gavrenul bolșevicilor din Moscova perde din viză și putere din zi în zi.

— Telegraful submarin (pe sub mare) între Belgia și Anglia a fost adus în rânduială.

— Trupele regulate germane din München, au arestat pe ministrii bolșevici: Landauer, Vadler, Soltman, Nissen și încă câțiva membri din soviet.

Din București prin Ardeal

Primul turneu al artiștilor dela Teatrul Național din București.

Sub ocrotirea Consiliului Dirigent, artiști mari dela Teatrul Național din București vin în Ardeal să ne facă să gustăm și noi din arta frumoasă și din adevărata frumusețe a limbei românești. Ei vor colinda orașele mai mari, ca copii în ajunul Crăciunului, ducând cu ei pretutindenea lumina isvorită din trecutul neamului nostru.

Graiul, portul și întâmplările, cari le-or învia înaintea ochilor noștri acești artiști, sunt luate din viața moșilor noștri, cari atâtă au luptat și s'au rugat pentru ajungerea acestor zile frumoase.

Pentru Sibiu s'au ales următoarele zile, când artiștii vor juca următoarele piese:

Duminică în 4 Mai: „Poemul Unirii“, scrisă de artistul ardelean Zaharie Bârsan și „Apus de soare“, dramă în 4 acte de Barbu Delavrancea.

Luni în 5 Mai: „Trandafirii roșii“, poem dramatic în 3 acte, scris în versuri de Zaharia Bârsan.

Marti în 6 Mai: Răzvan și Vidra, poemă dramatică în 5 cânteuri, scrisă de B. Hașdeu.

Joi în 8 Mai: Se va repeta „Poemul Unirii“ și „Fântâna Blandusiei“, piesă în 3 acte, în versuri, de V. Alexandri.

Vineri în 9 Mai: Trandafirii roșii.

Reprezentările se țin în teatrul orașenesc, începând la 8 ore seara. Prețurile locurilor: Loje rang I 40 cor., Loje parter 32 cor., Loje rang II 24 cor., Fotolii de orchestra 10 cor., Stal I 8 cor., Stal II 6 cor., Balcon I 10 cor., Balcon II 8 cor., Galerie numerotată 6 cor., nenumerotată 4 cor., Locuri de stat în picioare 2 cor., Bilete se vând la „Asociațiune“ și seara la cassă.

Comercianții români se mișcă.

Se cere convocarea unui congres.

În 30 Aprilie mai mulți comercianți români s'au întrunit la Sibiu, în sala Muzeului „Asociațiunii“, unde au discutat asupra diferitelor chestiuni în legătură cu comerțul. Au fost mai mulți inși din Sibiu, apoi din alte centre ale Ardealului, din Banat și România.

Toți cei de față au fost de părere, că trebuiesc luate măsuri pentru o organizarea mai strânsă a comercianților.

Astfel s'a hotărât convocarea unui mare congres al tuturor comercianților români din România mare, pentru a pune bază unei porniri sănătoasă a comerțului român, luându-se totodată măsuri de apărare față de concurența străină, ceea ce va fi numai spre bineleării și al neamului.

Toți comercianții noștri sunt rugați a face propadandă în această direcție, a aduna material asupra stării noastre și a se pregăti să poată lua parte, la timpul său, la congresul ce se va convoca!

Comisiunea de organizare a comercianților români.

Răvaș dela Sibiu.

Răsplată.*)

În vara anului 1916, pe când neamul românesc din vechiul regat să frământa din greu pentru a-și croi drum către viitorul de aur, nefericitul călugăr dela Oradea-mare Vasilie Mangra se târguia, — ajutat de satelișii lihniți după putere și mărire în guvernul lui Tisa, — ca să pună mâna pe conducerea bisericii și în urmă pe conducerea Românilor din Ardeal.

Între satelișii era și călugărul director seminarial Dr. Roșca Eusebie, care făgăduia lui Mangra sprijinul său la alegerea de metropolit, ca acesta să-l facă apoi vicar arhiepiscopesc.

Cum s'a făcut alegerea o știm cu toții. Mangra a fost ales de slujbașii lui Tisa și de deputații aleși sub firma lui Dr. Eusebiu Roșca, cu ajutorul jandarmilor ungurești. Înstăpânit astfel fără voia poporului și a clerului în scaunul marelui arhiepiscop Șaguna, Mangra a fost strâns cu ușa să îplinească călugărul Roșca făgăduiala.

Dar cum? când scaunul de vicar era ocupat de una dintre cele mai vrednice fețe bisericesti, de arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, un luptător al aspirațiilor și vederilor marelui metropolit Șaguna.

Așadar Pușcariu trebuie înlăturat! Uneltirile și intrigile au început a se țese cu iscusința maslinarului Arsenie Vlaicu în contra bătrânului și cinstitului vicar, care de altcum nu era văzut cu ochi buni de metropolitul dus de unguri. Redul intrigilor a fost, că vicarul Pușcariu a fost înlocuit pe nedrept cu călugărul Roșca.

Domnia aceasta de vicar a călugărului prietin cu Mangra finu numai de loi până mai apoi. Sinodul arhidiecezan, întrunit abia acum, după 3 ani de zile, judecând faptele metropolitului îngropat între unguri, a aflat nedreptatea strigătoare la cer, ce s'a făcut bătrânului arhimandrit Pușcariu.

De aceea a nimicit numirea de vicar a lui Roșca, făcută de Mangra fără nici un drept și fără nici un temei, înlăturând astfel cu unanimitate de voturi pe acela, care s'a îmbulzit în scaunul de cinst al vicarului, și întronând pe învățătorul bărbat al bisericii Dr. Ilarion Pușcariu în drepturile și cinstea, care a purtat o în vrednicie 29 de ani.

Și astfel sinodul a făcut dreptate. A răsplătit fiecăruia după cuviință.

Vecinul lui Siredeluș.

Pentru ceice lucrează pământul.

După cum am scris și noi mai înainte, din partea Consiliului Dirigent s'a poruncit, toate moșiile să se deie în arândă, țăranilor în anul acesta, ea astfel nici un petec de loc să nu rămână nelucrat.

*) La Duminica Tomii s'a întrunit în Sibiu sinodul arhidiecezan, în care s'a desbătut multe chestii, ce interesează biserica și neamul nostru. O răfuială strajnică a ținut sinodul cu mangriștii cei slabi de inger de pe vremuri. Ca un ecou al acestei răfuiei, un aderent al foil noastre ne trimite acest articol, pe care găsim de potrivit a-l însemna la „Răvașul dela Sibiu“. Asupra altor afaceri, ce s'au mai desbătut în sinod vom scrie în numerii viitori.

Redacția.

În urma acestei porunci, în timpul din urmă s'a răspândit zvonul, că între arendările forțate, (cu sila) ce se fac în baza ordinațiunii Nr. 82 al Resortului de agricultură și între reforma agrară ar fi oarecare legătură, urmând ca toate moșiile, oricare ar fi întinderea lor, cari se arendează azi țăranilor, vor fi prin înfăptuirea reformei agrare expropriate. (luate dela proprietari și împărțite.)

Suntem autorizați (imputerniciți) a lămurii publicul, că arendările forțate să fac numai în scopul ca pe deoparte să nu rămână nici un petec de loc nearat și nese-mănat, iar pe de altă parte să se evite (înlătura) exploatarea (tragerea pe sfoară) țăranilor de către speculanți.

Aceste arendări să fac numai pe anul curent (de față) și nu stau în nici o legătură cu reforma agrară.

Localurile oficiilor românești în Sibiu.

Pentru orientarea oamenilor noștri când vin la Sibiu în afaceri, publicăm în cele următoare adresele, unde se află noile oficii românești:

Prezidentul Consiliului dirigent: Strada Schevis nr. 6, etajul II.

Resortul de alimentație și comunicație Strada Schevis 3 a, etajul II.

Resortul cultelor și instrucțiunii publice: Strada Poplăcii 7 etajul I.

Resortul agriculturii: Strada Fabini, pavilionul ofiteresc în școala de cadeți, parter.

Resortul de finanțe: Școala cadeților, etajul I.

Resortul de justiție: Strada Schevis 3-a, etajul II.

Resortul de codificare: Strada Schevis 3-a, etajul I.

Resortul de organizare: Strada Berg 9.

Resortul ocrotirilor sociale: Strada Friedenfels 16, etajul I.

Resortul de industrie: Școala cadeților.

Secretarul de interne: Strada Ciznădiei 4, etajul II.

Șeful serviciului de organizare: Strada Ciznădiei 4, etajul II.

Secretarul pentru comunicație: Strada Schevis 3 a, etajul II.

Secretarul p. agricultură p. finanțe: Școala cadeților, etajul II.

Secretarul p. ocrotisociale: Strada Friedenfels 16, etajul I.

Șeful siguranței: Strada Schevis 6, parter.

Comanda Trupelor din Transilvania: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială Secția Organizări 6—7: Strada Ciznădiei 4, etajul I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, etajul II.

Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. culte și instr. publică: Strada Poplăcii 7 etajul I.

Biroul Presei: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. interne: Strada Schevis 6, etajul I.

Resortul armatei și siguranței publice, biroul de informațiuni: Strada Honterus 17.

Concertul Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

În sala dela „Unicum“ s'a ținut Sâmbătă seara, în 26 Aprilie, concertul Reuniunii sodalilor români, anunțat și de noi în numărul trecut.

Inceputul, care era să fie la 7 și jumătate, a întârziat binișor, din cauza că publicul nostru încă nu vrea se ție seamă de punctualitatea aceea, care ar putea face ca toate lucrurile să meargă strună. Sau poate mulți, încă nu și-au regultat ceasornicile după calcularea cea nouă? Se poate!

Programul, constător din multe și alese puncte, a fost destul de bine mânuțit. A plăcut cântările corului: Domnul Isus Christos, Sărmană frunză, Mama lui Ștefan, Nevasta care iubește, Ce vii bade târzior, etc. Osteneala dlui conducător al corului Stanciu, a fost răsplătită cu aplauze.

Bine și-au achitat rolurile domnișoarele Victoria Baciuc cu poezia Regina Ostrogoților, iar Neli Țiclean cu Ardealul de M. Rădulescu. Dl A. Covrig a cântat foarte frumos două piese cu violon, dând dovadă, că e stăpân pe arcuș. Am dori să l'auzim cât mai des. Au mai fost cântări de solo și bariton, dar numele cântăreților nu l'am putut afla. Să am iertare!

După concert, am rămas cu părerea, că Reuniunea sodalilor români se silește, muncește și zorește spre înaintare, dar pare ai lipsi unele forțe, cari se înlocuiesc pe cele eșite din rânduri în decursul războiului. Și ar mai avea lipsă mare, mare, o, cât de mare lipsă de sprijinul tuturor.

Greșesc? atunci să am ertate. Am dreptul? să i-l dăm! Rap.

Ce e mai nou.

Se lățește vestea, că Kun Bela a cerut armistițiu (închietarea luptei) dela Români. Nu se știe va căpăta sau nu această milă.

O altă știre sosită din Budapesta spune, că Kun Bela, văzând fuga soldaților lui din garda roșie, a spălat puțină din Pesta, fără a i-se da de urmă.

În Sibiu s'a răspândit știrea, că pe Dr. Ioan Ciordas din Beiuș, care era ales să fie prefectul județului Bihor, l'au ucis Săcuii.

Informațiuni

Episcopie ortodoxă română în Cluj.

Sinodul arhidiecezan în sesiunea din acest au a adus mai multe hotărâri însemnate, despre cari vom scrie mai pe larg în numerii viitori. Aci amintim, că între altele, s'a decis definitiv înființarea episcopiei ortodoxe române în Cluj și a încredințat, ca delegat al său, pe părintele asesor

Nicolae Ivan, care, împreună cu o comisie de alți 6 deputați sinodali urmează se facă toate pregătirile de lipsă pentru înfăptuirea acestei chestiuni atât de însemnate pentru biserică și neamul nostru.

Deocamnată se va institui un consistor propriu, cu district separat, după norma dela Oradea-mare, al cărui organizare se va face prin sinodul extraordinar, ce se va ținea în cursul verii acestui an.

Luna Maiu.

Maiu... Luna florilor și-a verdeții, a doinelor și-a dragostei, pen-truce te-ai supărat așa pe noi, și în loc de căldură, raze de soare, ne-ai acoperit fruntea dealurilor cu joljul fulgilor de nea? (În ziua de 1 Maiu peste Sibiu și jur a căzut zăpadă, care a ținut mai multe ore.)

Atâta bucurie și nădejde în belșug de poame ne-a dat Aprilul arțăgos. Așteptam să vii tu, dragă luna lui Maiu, să întărești cu puterea căldurii tale rodul florilor gingașe. Și tu n'ai venit, cum te-am așteptat, cu zimbet și speranță, ci morocănoasă, ca o babă bătrână, scuturându-ți mânia în fulgi de zăpadă prevestitori de poame puține.

Fie-ți milă luna Maiu de noi și nu lua poamele din gura copiilor, căci te-or blăstăma mititeii și ar fi păcat.

Aviz. Resortul de culte și instrucție publică aduce la cunoștința învățătorilor, că s'au numit revizori școlari pentru toate județele supuse autorității Consiliului Dirigent. Noii revizori își vor ocupa posturile pe ziua de 1 Mai nou. Se îndrumă deci învățătorimea, ca în toate afacerile ei, pendente de resortul instrucției, să nu se mai adreseze de-a dreptul aici, ci revizoratorilor școlare județene, prin cari nevoile lor vor primi rezolvire mai grabnică. p. Șeful Resortului: Dr. O. Chibu, secretar General.

Cum au fost prinși doi aviatori ruși. În zilele trecute doi bravi jandarmi români aduceau pe stradele Sibifului doi bărbați îmbrăcați în haine de aviatori (sburători). Lumea să întreba mirată, că cine și de unde sunt? Aflăm acuma, că erau doi aviatori ruși, cari s'au lăsat jos cu aeroplanul la Zălau. Ei au crezut, că sunt în Ungaria. Nu știau, că granița Ungariei e Tisa și că Zălaul e departe de graniță. La ei s'au găsit mai multe milioane de ruble, cum și diferite scrisori.

Cărți nouă, apărute la București în timpul din urmă, au sosit la Librăria noastră. — Mare alegere în tot felul de cărți.

„Uj Világ“ despre noi. Foaiă ungurească „Uj Világ“ care apare în Sibiu și care îndeamnă într'una pe unguri să se împace cu stările schimbate, adică cu România-Mare, a scris zilele trecute un prim-articol, în care se ocupă pe larg cu cei doi articoli scrise de colaboratorul nostru dl Dr. Ludovic Ciato. E vorba de articolele

scrise sub titlul: „Ungurii și România-Mare“. Precum pare aci așa în articolul acesta, gazeta maghiară scrie în ton serios și cinstit și dovedește din noud că vrea să câștige prietenia Românilor și vrea să respecte noua alcătuire de stat: scumpa noastră România-Mare. — În introducerea articolului amintit foaia maghiară spune și aceea, că „Foaia Poporului“ este una dintre foile românești din Adeal, care are tiraj mai mare (să țină seama în exemplare mai multe) și oare foarte naționalistă și apără interesele națiunii române cu cea mai mare îndârjire.

† Adalbert Schlaun, maior în artileria ardeleană, după lungi și grele suferințe contrase pe câmpul de luptă, a adormit în Domnul Duminecă, în 27 Aprilie n., în etate de 39 ani. Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinică odihnă în cimitierul gr. ort. din Topârcea. Jalnica familie.

S'au înmulțit vrăjitorii și puscălitarii Judecătorii din Londra au mult lucru cu judecarea puscălitărilor și a vrăjitorilor aducători de noroc, precum și a ghicitorilor din palmă. În decursul războiului, cică așa s'au înmulțit acești mincinoși, că o parte din poliție e ocupată cu prinderea lor. Ei câștigă bani frumoși, căci lumea dă crezare acestor înșelători, se vede treaba, ca și pe la noi.

O călătorie primejdioasă. Fiind redus numărul trenurilor de persoane și din cauza, că mulți oameni călătoresc azi, și ne fiind siliți de împrejurări mai mari, trenurile sunt pline, așa, că mulți sunt nevoiți a sta pe treptele, scările și acoperișul vagoanelor. O astfel de călătorie pe lângă, că nu-i chiar plăcută, mai e împreunată și cu primejduirea sănătății sau chiar a vieții. — Așa a călătorit un băiat pe drumul spre Sighișoara, pe treapta vagonului, cu o mână ținându-se de ferul dela ușa unui vagon, iar în cealaltă își ținea bagajul. Dela o vreme mâna i-a amorțit, s'a slăbit puterea în ea și a scăpat ferul, picând de pe treaptă jos. Spre norocul lui i-a acăpat rocul în treapta vagonului, târându-l trenul o lungă cale. Celalți călători priveau îngroziți, de frica că acum, acum va ajunge sub roatele trenului. Numai un soldat nu și-a pierdut curajul în fața primejdiei. De pe cea dinău treaptă, aplecat cu capul mai sub vagon, a scăpat băiatul, care era plin de sânge. Oameni buni, fiți cu grije, căci paza bună trece primejdia rea.

Bioscopul Apollo dela Gesellschafts-haus va reprezenta: în 4-5 Mai „Când doi se iubesc“, dramă în 3 acte (rola principală Dan Norbert); 6-7 Maiu: Valurile sorții, dramă în 4 acte (Mbia May).

Abonamente pentru „Foai“ rugăm a se trimite prin bănci, cum am scris mai înainte în gazetă, Posta încă nu primește bani.

Carne de peste ocean. Războiul a înpuținăt numărul vitelor la noi, dar mai cu seamă în România, așa încât a pus pe gânduri pe cei din fruntea țării. Fără vite nu se poate lucra pământul și fără lucrarea pământului nu sunt bucate, fără bucate nu putem trăi. Numărul mic al vitelor aduce după sine scumpirea cărnei, care e un mare rău într'o țară. De aceea s'a oprit tăierea unor vite de prăsilă, pentru a ajuta înmulțirea lor cât mai iute. Dar ca locuitorii să nu sufere mult din lipsa carnei, s'a format o societate, care face planul cum se aduce

carne din țări străine, de peste îndepărtate mări. Carnea aceasta s'ar strica însă în lungul ei drum, dacă nu s'ar lua măsurile de lipsă pentru a o apăra de stricăciune. Spre acest scop sunt vagoare și trenuri anume construite în formă de ghețare, cupruse cu gheață, așa că carnea înghețată rămâne așa dela punere până la scoterea ei din vagon.

În așa chip se va aduce din Argentina, Australia și alte locuri îndepărtate, în așa stare curată și proaspătă ca și când am aduce-o dela măcelar. Mulți vor zice poate, că pentru ce nu se aduc vite vii din acele locuri? Răspunsul la întrebarea asta e, că aducerea vitelor vii, din așa mari depărtări, e înpreună cu foarte mari spese, că ele ar costa prea mult. Acestor vite le-ar trebui nutreț și îngrijire pe drum, cari toate ar ridica vita la un preț foarte mare. Afară de asta s'ar prăpădi multe din ele pe drum, al căror preț ar urca pe a celor rămase în viață. Cei puși în fruntea noastră judecă ce ar fi bine și folositor pentru țară și ceea ce fac e numai spre binele și folosul tuturor.

Pentru hrană. Fiind vremea clocitului, ca un îndemn pentru țăranele noastre, de-a prăsi galițe cât mai multe, în scumpetea asta de carne, scriem despre o mare întreprindere de clocit, întemeiată în comuna Mogoșoaia, aproape de București.

Scăzând mult numărul vitelor în decursul războiului și astfel scumpindu-se carnea, s'a hotărât înființarea acestei mașini de clocit, care scoate la lună peste 60 mii de pui. Socotind puil la o jumătate de chilogram, reiasă 30 mii de chilograme carne și încă carne bună și nutritivă. O harnică gospodină ori între ce împrejurări poate prăsi și îngriji în jurul casei 30-40 de pui, din care ar putea pregăti 15-20 sau când sunt mari 40-50 de mâncări bune și hrănitoare. Cât e de scumpă carnea azi, osteneala cu creșterea lor și prețul grăunțelor date ca nutreț, nu pot fi cât prețul carnei.

Mort în drum spre cetatea eternă. Roma și Paris, iată două orașe de cari ne leagă amintiri, cari nu vor putea fi uitate nici odată. Cel dintâiu e leagănul obârșiei noastre, este trunchiul din care a crescut ramură neamului nostru. Al doilea Parisul,

locul unde s'a pus începutul unirei tuturor Românilor respirați sub cîmii împărății. Aceste două locuri dragi, a voit să le împreune cu un drum prin aer, sburătorul francez Vedrines, dar în sborul lui aproape de Lyon, a picat cu aeroplanul și a murit.

Ieri gloanțe, astăzi flori. Se spune, că doamnele și domnișoarele jidance din Oradea Mare au încărcat cu daruri mari pe soldații unguri ca se lupte contra Românilor. Văzând însă că soldații fug cu darul lor cu tot dinaintea baionetelor românești, au adunat flori și au aruncat înaintea soldaților noștri la intrarea lor în oraș. Făcărnicia asta însă o știm bine cât plătește.

Păziți vă. Pe Ion Mărgăraș din Ciucea l'au dus zilele trecute rănit greu la cap și piept, în spitalul din Cluj. Întrebat de doctor, că ce a pățit, a spus cum a găsit ceva unealtă, pe care luându-o în mână, s'a aprins și l'a isbit la pământ. Era o granată de mână, pe care refericul nu o cunoștea.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bratu.

Direcțiunea Centrală C. r. R. din Sibiu.

Concurs.

În legătură cu atelierul din Piski C. R. R. se va organiza un atelier de tâmplari pentru modeluri (pentru turnare). Deci toți acei tâmplari, cari au lucrat la pregătirea modelelor pentru turnare să-și prezinte petiția sa la Direcțiunea Centrală Sibiu, în care au să arate cu documente praxa lor de până acum, până la finea lunii lui Mai.

Tot din acest incident deschidem concurs pentru postul de conducător al acestui atelier. Toți aceia, care posed limba română și maghiară pe deplin, au pregătiri trebuincioase pentru ocuparea acestui post, să-și înainteze până la termenul sus dat petiția înzestrată cu documentele de studii și praxe.

Dinector Central
Bohățiel.

Atelierul regional de confecție al Corp II Armată, Sibiu.

Publicație No. 22

Se aduce la cunoștință doritorilor, că acest atelier are de confecționat cantități mari de pantaloni și vestoane pentru trupă, pe cari le poate da la croitori civili din Sibiu sau împrejurimi, cu bucată, plătiind costul lucrului în condițiunile și după prețurile stabilite de Minister prin ordinul No. 36.659/919, cari condiții și prețuri destul de avantajoase se pot vedea la atelier în Sibiu, Schewisgasse No. 40, în orice zi atât dimineața cât și după prânz.

Sibiu, 28 Aprilie 1919.

Șeful Atelierului
Maior Ionescu.

Cine știe ceva

despre Stabsfeldwebelul Petru Oazan fost în 14/64 Feldcompagnie, Feldpost 43, dispărut în Decembrie 1917 să binevoiască a scrie la „Foaia Poporului”, Sibiu, strada Măcelarilor 12.

A apărut:

Castelul din Buia, Ardeal

de SOFRONIE ROȘCA.
Cu ilustrațiuni. Preț 4 coroane
Editura „Renasterea Română”.
De vânzare la toate librăriile.

Se caută

pentru București o fată bună sau văduvă pei tru casă sau bucatărie. Doritoarele să se anunțe la di Vulcan în Sibiu, Berggasse Nr. 14, etajul I.

Hotel comunal

eventual particular, caută spre arândare un Român harnic și cinstit din cerul Săhștei. Oferte amănunțite sunt a se trimite la administrația Foii sub numele „Comerciant harnic”.

Tauri de vânzare

Un taur Pinzgauer de 2 ani și 2 luni, iar 5 tauri de bivoli de câte 3 ani, toți provăzuți cu certificat și buni de prăsilă, sunt de vânzare. Doritorii să se adreseze la Alexandru Bratu în Pormbacul de jos, județul Făgăraș.

Oi de vânzare.

Nicolae Oprian, mare comerciant și arândaș de moșie are de vânzare 250 oi fătate, cu miei și tinere. Doritorii de-a cumpăra să se adreseze direct la proprietarul oilor în Târgul Mureșului (Maros Váshely).

Inserate

pentru „Foaia Poporului” se primesc la Administrație în strada Măcelarilor 12.

Numeri singuratici din Foaia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:

Abrud: Ioan Tengher	Deva: Libr. Schuller Albertné	Sătește: Dumitru B. Comșa
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dej: Mühlberg Jenő	Săsciori: Nicolae Răchișan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghioc: Augustin Butariu	Satol nou: Emilia Bogdan
Băia: Ioan Belea	Hateg: Nicolae Stuchea	Sebeșul săsesc: Librăria Erich Hutter
Beiuș: Librăria „Doina”	Hunedoara: Nicolae Țintea	Sibiu: Librăria „Foaia Pop.”
Bistrița: F. Stoizenberg	Lipova: Onuț Moldovan	Trăfica Barbu
Blaj: Librăria Seminaria	Lugoj: Librăria Gh. Țăranu	„Herm. Frank
Brad: Librăria „Minerva”	Orăștie: Librăria Branga.	„Karl Engber
Brasov: „Brasov Lapok”	„Weiss Dezső	„Luise Knop
Cluj: Petr Barjiiu	Oravița: Librăria I. E. Țăneanu	„Laj. v. Németh
Grünfeld Jozsefné	Rădăuți: Samuel Hath	Jahota
Jokai Tözsde	Rășinari: Bucur Țincu	I. Binder
Luday Tözsde		Turda: Librăria Poporală
		Vârșet: Amalia Kirchner
		Vintul de jos: Filiala „Ardeleana”

În toate aceste locuri se află „Foaia Poporului” în ziua primă sau a doua după trimiteră din Sibiu, după cum e depărtarea. Dela Sibiu se trimite Joia.

Cine ar dori să vândă foaia, sau să recomande vânzători de foi în orașele și satele unde nu sunt, să binevoiască a scrie la Administrația „Foaia Poporului”, de unde va primi condițiile. Dela vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Cărți

novă de tot felul

Ilustrate
Gratulan
și Porturi
naționale

se află în mare
alegere la

LIBRĂRIA
Foaia Poporului

O garnitură

de îmblătit, fabricat Hoffer & Schrantz cu motor de benzină de 8 puteri de cai, e de vânzare. A se adresa la: Nicolae Vidrighin în Ocna Sibiului. — Tot aici se mai află și un motor-locomobil singur, de 8 puteri, mănă cu petrol sau păcură.

Cai de prăsilă.

Sunt de vânzare doi armăsari de rasa lipitană, culoarea roșie închisă, unul de 3 și unul de 4 ani, la proprietarul Nechitu Leluțiu în Beșimbac, județul Făgăraș.

3 băeți.

Se caută pentru prăvălie 3 băeți buni, din familie cinstită, etate 13—16 ani. Cei cu 2 sau 3 clase civili sau reale vor fi preferați. A se adresa la: Nicolae Oprian, mare comerciant în Târgul Mureșului (Maros-Váshely).